

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten:

Utarbeidet av: Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune

Plan ID: [23] **Versjon:** [1.0] Risiko for ustabilt blodsukker

Revideres innen dato: [1.mars, 2026]

Utfordring	SCT	Mål og Intervensjon	Spesifiser	Referanse
424167000 risiko for ustabilt blodsukker				
	166921001	normalt blodsukker		
	78469002	god respons på behandling		
	709008009	etterlever behandlingsregime		
	711043000	vurdering av egenomsorg	Kartlegg ressurser, vurder egen ivaretagelse, mestring, egenbehandling	1,2
	33747003	blodsukkermåling	Benytt VAR prosedyre, vurder nedsatt førlighet/nerveskade i fingre som følge av hyppig blodsukkermåling.	1,3
	171410002	undersøkelse av allmenntilstand	Vurder allmenntilstand opp mot eventuell insulinbehandling/dose. Vurder smerter	5
	18211000202106	tverrfaglig samarbeid	Samarbeid med lege, Anbefalt måling av HbA1c hver 3. mnd. (min. årlig kontroll), diabetessykepleier, øyelege, spesialisthelsetjenesten og frisklivssentral ol.	1,2

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten:

	18629005	administrasjon av legemiddel	Beskriv. Benytt VAR prosedyre til insulininjeksjon. Vurder lipohypoertrofi, sørg for ulike injeksjonssteder ved hver injeksjon.	2,4
	386328006	håndtering av hypoglykemi	Gi sukkerholdig mat/drikke, vent 5-10 min for vurdering av effekt. Gi langsomme karbohydrater for å unngå tilbakefall.	6
	410293007	veiledning om mat	Kostråd vurderes ut ifra alder og sykdomsbilde, reduksjon av nattfaste, vurdering av vekt og midjemål, røyk og alkoholbruk	
	385955003	fotpleie	Samarbeide med fotterapeut, vask føttene daglig med nøytral såpe og tørk dem godt. Bruk fuktighetskrem.	1,5
	713150007	forebygging av diabetisk fotsår	Vurdering av sirkulasjon og nerveskade, unngå infeksjoner og redusere hevelser i beina, tilpasse sko. Anbefalt sokker uten søm, bruk av ullsokker. Benytt ortopediteknikk til fottøy.	1,2,5
	304549008	oppmuntring til trening	Anbefalt 30 min daglig	1,2
	133921002	Emosjonell støtte	Vurder symptomer på psykisk uhelse og behov for støtte	1,2
	386376007	fremming av munnhelse	Vurder hyppighet av tannlegebesøk, vurder munnhule, munntørrehet og tannkjøttssykdommer	1
	17636008	prøvetaking		
	410264007	opplæring, veiledning og rådgivning om virkning og bivirkninger av legemiddel	Opplæring i insulinets virkning, når og hvor mye, hjelp til selvhjelp og trygghet.	1,2

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten:

	410128003	vurdering av etterlevelse av behandlingsregime	Helhetlig vurdering basert på samtaler om målinger, generell helsetilstand og videre mål.	1
	392155009	undervisning om behandlingsregime	Tilpasset informasjon til pasient og eller pårørende. Fremme egenmestring og motivasjon	2

Referanser

- 1) Helsedirektoratet. (2019, 20. desember). Nasjonal faglig retningslinje for diabetes. Helsebiblioteket. [Diabetes - Nasjonal faglig retningslinje for diabetes - Helsebiblioteket](#)
- 2) Skafjeld, A. & Graue, M. (2011). Forebygging, oppfølging, behandling. Diabetes. Akribes
- 3) VAR. (2023, 5. mai.). Blodsuktermåling. [VAR Healthcare - Portal \(varnett.no\)](#)
- 4) VAR. (2023, 17. januar). Administrering av insulin med insulinpenn. [VAR Healthcare - Portal \(varnett.no\)](#)
- 5) Stubberud, D.G. & Grønseth, R. (2022). Klinisk sykepleie 1. Gyldendal akademisk
- 6) Metodebok. (2022, 20. mai). Hypoglykemi. [metodebok.no/index.php?action=topic&item=inHHTpmb](#)

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten:

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Overordnet mål for VP er at pasienter og brukere med diabetes oppnår stabilt blodsukker uten senkomplikasjoner
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Pasienter og brukere med diabetes med behov for oppfølging i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
INVOLVERING AV INTERESSETER	
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: Revidering av VP i kommunehelsetjenesten 2022/2023 Arbeidsgruppe: Stine Borgen, sykepleier, USHT-V Inger Gulbrandsen, spesialsykepleier, Sandefjord kommune Marie V. Strand Standal, sykepleier, Sandefjord kommune Kaja Hvitstein-Strøm, spesialsykepleier, USHT-V
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Arbeidsgruppen har erfaringer med pasientgruppen fra ulike deler av tjenesten, Funn i litteratur samsvarer med den erfaringsbaserte kunnskapen.
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget: Nasjonal faglig retningslinje er i stor grad benyttet til utforming av planen
6	Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er: Vurdert tiltak som er mest relevant innenfor kommunale helse- og omsorgstjenester

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten:

7	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Styrker Arbeidsgruppen har lengre erfaring i både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Spesielt fint å ha med seg diabetessykepleiere i utforming av planen. Svakheter Vi har ikke hatt tilgang til bibliotekar som kunne ha hjulpet oss med søk og relevant utvelgelse av artikler. Vi har gjort et utvalg basert på troverdige databaser. Tilbakemelding fra AKS sykepleier Ellen Slettingdalen er at noen av tiltakene er ikke direkte intervensjoner rettet mot ustabilt blodsukker, men er uheldige senkomplikasjoner av ustabilt blodsukker
8	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted): VP har blitt sendt til faggruppen for Diabetessykepleiere i NSF (Elin Johanne Røst og Ann-Karin Andorsen) Ida Kristine Gabrielsen, diabetessykepleier i Sandefjord kommune Ellen Slettingdalen, Avansert klinisk sykepleier, Sandefjord kommune
ENDRINGER OG ANSVAR	
9	Endringer siden forrige versjon: Versjon 1.0 laget i 2024
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: Revidering mars. 2026, Ansvarlig. USHT-V